Nro 67.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 20. Sierpnia V. S. ROKU 1810.

S. PETERSBURG V. S. d. 10 sierpnia. Dalszy ciąg woiennych czynności woyska Rossyyskiego za Dunaiem—Dnia 7 lipca o 15 wiorst ku Systowie w górze Dunaiu pokazało się 6 nieprzyiacielskich łodzi z żołnierzem, który miał na ląd wysiadać. Te statki postrzegłszy naszą flotyllę zastanowiły się o wiorstę od Ruszczuka. Pułkownik Berdaiew, maiący rozkazy od GL. Zasa ażeby niewpuszczać tych statkow do miasta, zalecił dowodzącemu flotyllą woyska Czarnomorskiego Starszynie Matusewowi wziąć 6 barek, 120 strzelcow, 30 muszkietyerow i uderzyć na statki nieprzyiacielskie. Tym czasem Chorąży Jlowayski na czele 30 kozakow na brzeg prawy poszedł dla uważania obrótow. Flotylla nasza zbliżywszy się do nieprzyiacielskiey d. 9 z rana attakowała turkow i dzielnym ogniem zmusiła do ustępu w górę Dunaiu. Azatym Półkownik Berdaiew wysłał brzegiem w pogoń dwa szwadrony dragonow i 2 działa letkiey artyleryi. Wkrótce więc ogniem krzyżowym statki nieprzyiacielskie były przeięte. Z drugiey strony kozacy podobnież ręcznym ogniem razili. Niemógł nieprzyiaciel opierać się ani długo wytrzymać, przeto natężył siły dla ratowania się ucieczką. Zatopiliśmy dwie łodzie nieprzyiacielskie, a drugie 2 zabraliśmy z iednym działem bronzowym. Turcy stracili w tey gonitwie na łodziach i na brzegu do 200 ludzi; a nawet poległ sam naczelny ich dowodzca. Z naszey strony ieden tylko chorąży woyska Czarnomorskiego Dziulay ciężko raniony.

GM. Graf Cukato doniosł Główno-komenderuiącemu że Jerzy Czerny d. 29 i 30 czerwca w Banie po dwakroć attakowany przez woyska tureckie, odparł i poraził one z wielką klęską nieprzyiacioł a małą stratą swoich. Serbowie dali dowody w tey rozprawie swoiego męztwa i dzielności, która im właściwa—Wielu Generałow i officerow dystyngwuiących się w bitwach z Turkami naymiłościwiey ozdobionych zostało orderami S. Włodzimierza 2go, 3go, i 4go stopnia. Między innemi otrzymali tę nadgrodę Pułkownik 9go strzeleckiego pułku Lisaniewicz, Sztabs-kapitan fanogoryyskiego gr. p. Boreysza, Maior w Bielewskim m. p. Gedrymowicz i maior 9go strzeleckiego p. Przybyłowski.

WIEDEN d. 8 sierpnia. (z Pragi, Zusch, Berlin:) Od granic tureckich z Węgier donoszą że W. Wezyr miał wyruszyć z pod Szumli wyparty przez Rossyan ku Adryanopolowi. Wodzowie rosyyscy przez mądre obróty oderzneli woysko tureckię prawie zupełnie od Stambułu; bo ledwo ieden wąwoz Carbonat przez góry Balkanskie pozostał dla W. Wezyra. Czekamy potwierdzenia tych ważnych wiadomości. Roziazdy kozackie zachodzą aż do Filippoli roznosząc postrach aż do samego Adryanopola. To pewna że Sylistria, Bazardzik, Turtukay, Bersa Palanka, Razgrad zdobyte przez Rossyan. Negocyacye ciągle trwaią. Przygotowania tureckie do woyny nieprzerwane. Baszowie muszą prowadzić do obozu W. Wezyra podwóyny kontinges. Główno-komenderuiący woyskiem Rossyyskim Graf Kamiński każe szanować własność prywatną. Wielką liczbę towarow w czasie woyny wydartych zalecił powrócić właścicielom—Minister Rossyyski u naszego dworu Graf Schuwałow, z powodu zawartey konwencyi o wymianę z biegow, otrzymał od Cesarza tabakierę z portretem Franciszka 2 brylantami osadzonym.

Temi dniami przybiegł tu goniec z Paryża. Przyniosł on własnoręczne pismo Napoleona do Franciszka 2go i między innemi dwa naczynia parcelanowe z portretami Jmperatorowey i Cesarzowey. Minister nasz spraw zagranicznych Graf Metternich iescze bawi w Paryżu. Mówią że wkrótce Xże Neufchatel tu przyiedzie. Do wieści napełniaiących tę stolicę należy i ta, że Cesarz widzieć się będzie z Jmperatorem fr: i Jmperatową w obraném mieyscu, do którego ziechać się maią. Cesarzowa z A. Xczką Leopoldyną z Pragi przez Jglau do Brin przybyła. A Xże Ferdynand spotkał siostrę swoią Monarchinię na granicach czeskich.—Bankocetle nasze coraz bardziey spadaią. Główna przyczyna ich upadku znayduie się w tym, że z kraiow odstąpionych wracaią się w wielkiey illości i pomnażaią liczbę cyrkuluiących papierow. Rząd nałożył podatek od 10 procentow dla wykupienia połowy ich massy: inne srzodki znoszą drugą polowę— O obrótach woyska nic zgoła pisma publiczne niewspominaią: owszem dwóch officerow rozprawuiących o poruszeniach woiennych poszło do aresztu — O przyłączeniu Ilirvi do naszey Monarchii zupełnie mówić przestano. Kray ten sposobem fr: iest urządzony. Ktokolwiek z obywatelow chce iśdź do urzędow musi uczyć się po francuzku. Szkoły nowym kształtem uorganizowane.

PARYŻ d. 8 sierpnia. (z Monit Paryż:) Pisma nasze napełnione są uwagami o rozruchu d. 20 czerwca w Sztokolmie, kiedy Marszałek Graf Ferson życie stracił. Marszałek Bernadotte, Xże Pontecorvo, tu powrócił z podróży do Plombieres odbytey: wczora pierwszykroć u dworu pokazał się. Królowa neap. przeiechała górę Mont Cenis; do swoiego królestwa poiedzie przez Turyn Florencyą i Rzym.

Lucyan Bonaparte ciągle mieszka w maiątku swoim Fraskati—Na wyspie, niedaleko Lyon, dawniey drugiego miasta po Paryżu, Napoleon kazał budować pałac Imperatorski i nato 4 miliony przeznaczył. Imperatorowa zawsze towarzyszy Monarsze; na polowanie nawet razem iezdzi. Za pewną rzecz piszą, że się znayduie w błogosławionym stanie. Jako opiekunka towarzystwa macierzyństwa wydała iuż 1000 patentow dla tyluż dam, które wchodząc do tego towarzystwa obowiązały się corocznie płacić po 500 frankow.

Zapewniaią że w Morlaix podpisaną została umowa względem wymiany ieńcow z Pełnomocnikiem ang. Mackenzie. Jeńcy Portugalscy i hiszpańscy wchodzić maią do wymiany—Monitor mieszcząc wyciągi z pism ang, położył uwagi nad dziwną flegmą Lorda Wellington; który przytomny będąc oblężeniu miasta Rodrigo, licząc strzały z dział, i oglądaiąc osobiście wyłom w murach twierdzy, niedał się iednak poruszyć dla ratunku oblężonych i bezczynnym pozostał—O Xciu Yorck naywyższym wodzu sił ang: na lądzie tenże monitor pod artykułem z Londynu napisał, że ten Xże dzieli swóy czas między Panie Clarke, Parsens, Green i Putney—Galeota nasza z Newyork płynąca przyniosła pewną wiadomość o wielkich odmianach w Ameryce. Wyspa Cuba ogłosiła się za niepodległą, odwołała wypędzonych dawniey francuzow i wszelką własność powróciła. Toż samo przedsięwzięły osady Caracas i Portorico. W osadach ang. w Canada wielkie poruszenie; wzburzone umysły gotuią rewolucyą.

Dla doskonalszego poznania interessow hisz: Napoleon dał wyrok, ażeby wszystkie municypalności utrzymywały gazety Madryckie, a Prefektury obowiązane mieć namniey 4 exemplarze, Podprefektury zaś 3 exemplarze tychże gazet. W Hszp woyne gotuią się wypadki. M. Massena prowadzi altyleryą na oblężenie twierdzy Almeida; która zamyka drogę do Portugallii. M. Victor wystawia baterye przeciwko miastu Cadix. G. Regnier dowodzca 2go korpusu rozgromił dywizye hiszpańskie Mendizabal i Jsnar pod Caballeros. Woltiżerowie nasi szturmem wzięli szańce i rozpędzili nieprzyiacioł. Regiment Princessa uszykował się w kwadrat, lecz i ten był złamany: 200 ludzi z niego poszło w niewolą. W tey rozprawie d. 5 lipca zaszłey stracił nieprzyiaciel w samych zabitych 1500 ludzi.

Wiadome są wyroki sławne w teraźnieyszey woynie Berliński roku 1806 listopada 21 i Medyolański 1807 grudnia 17. Pierwszy ogłosił wyspy Brytanii W. za oblężone; zakazał więc z niemi wszelkiego handlu i korrespondencyi. Tenże wyrok ogłosił wszystkich anglikow znalezionych w kraiach orężem fr: zaiętych, za ieńcow, a wszelką ich własność za skonfiskowaną i postanowił że wszelki handel ang towarami zakazany, i że żaden okręt z portow ang. przyięty bydź niemoże. Drugi wyrok ogłosił za niemaiące oyczyzny i żadney opieki te okręty, któreby pozwoliły siebie przetrzęsać lub cło anglikom opłaciły, i takie statki mogły bydź bez żadnego względu słusznie zabierane i konfiskowane. Podług tegoż wyroku teyże konfiskacie podlega każdy okręt iakiegokolwiek bądź narodu, któryby płynął z Anglii lub iey osad albo przeciwnie do Anglii i iey osad—Te wyroki podług wiadomości prywatnych, ale ieszcze urzędowie nieogłoszonych odwołane zostaną d. 1 listopada Mówią że o tym Napoleon oznaymił iuż wszystkim posłom zagranicznym. Od tego czasu będą mogli wszystkich narodow oboiętnych kupcy zawiiać do portow fr: ze wszelkiemi towarami, wyiąwszy wyrobione. Już nawet Jmperator d. 5 podpisał względem tego wyrok naznaczaiący cło w portach fr: pobierać się maiące od kupcow oboiętnych z towarow osadowych surowych iako to: z bawełny, kawy, cukru nierafinowanego, kawy. pieprzu, herbaty, cacao, indigo, koszenilli i t. d. Przez wykonanie powyższych z wyrokow Francya zyskała 25 milionow z iedney konfiskaty okrętow amerykańskich. Te wiadomości naypierwiey rozeszły się w Hollandyi. Tamże ogłoszono następny list Napoleona do deputowanych do kupcow połowem sledzi bawiących się. „ Z ukontentowaniem czytałem pismo wasze d. 20 lipca do mnie przysłane. Kazałem sobie podać stan połowu tegorocznego i ony ściśle przeglądałem. Znam ile są potrzebne i korzystne wasze zatrudnienia. Ztąd opatruią się potrzeby moiego państwa; ztąd formuią się nieustraszeni maytkowie, godni potomkowie owych batawow, ktorzy pod Trompemi Ruyterem, okrywaiąc swoiemi okrętami wody angielskie, indyskie, i chińskie, rozciągali po całym oceanie panowanie Hollendrow. Ubogacaiąc kray i sposobiąc mężow na uwolnienie morza pewni iesteście moiey opieki „ Intendent dóbr Imperatorskich Daru wyiechał do Amszterdamu.

HAMBURG d. 15 sierpnia. (: z Hamb: Zusch :) Jeszcze wybor następcy tronu szwedzkiego nieiest znaiomy. Między 12stu kommissarzami od stanow obranemi znayduie się G. Wrede z Paryża przybyły, Radzca Adlersparre i Silferstolpe. Temi dniami przebiegł tędy goniec fr: z Paryża do Sztokolmu. Niedawno tamże przybył baron Wettersted. Dotąd publiczność niema naymnieyszey wiadomości, o przyszłym królewiczu—Monarcha duński wydał następny wyrok względem zamknięcia portow holsztynskich okrętom Amerykańskim. „ Okoliczności teraźnieysze kazały zamknąć porty Husum i Teningen okrętom północney Ameryki, a nawet rozciągnąć ten środek co do wszystkich portow Xięstwa holsztynskiego. Azatym żaden okręt stanow ziednoczonych Ameryki niema bydź przyięty do żadnego portu Holsztyńskiego, owszem z całym swoim ładunkiem będzie odesłany — Lekarz Rossi ze Szwecyi będzie wygnany—Podróż Grafa Gottorp do Berlina niemiała żadnego celu politycznego. Dla interessow prywatnych Gustaw Adolf odbył tę drogę i w Saxonii w mieście Wieltenberg czekać będzie ich załatwienia.

Król west: Hieronim Napoleon obieżdża prowincye nowo nabyte. Wszystkie miasta iak nayuroczyściey przyymuią młodego Monarchę. Król ustanawia rozporządzenia stosowne do głównych rządow państwa—Przeszły

król hol: Ludwik Napoleon żyie bardzo prywatnie w Teplitz. na zimowe mieszkanie czekaią go w Dreznie; drudzy mówią że poiedzie do Paryża—Dzień 15sty sierpnia, rocznica imienin i urodzin Imperatora Napoleona, w całych Niemczech iak nayuroczyściey iest swięcony. W tym dniu wyciągną podobno wszystkie woyska fr: z Niemiec południowych do Francyi— W Bawaryi spokoyność zupełna przywrócona po drogach. Kraie Jnwiertel Saltzburg i Berchtolsgaden w tym iescze miesiącu maią bydż przyłączone do Bawaryi.

RZYM 25 lipca. (z Frank Baren:) Dobra kapituł i biskupow, którzy niechcieli zaprzysięgać na wierność Imperatorowi Napoleonowi, teraz będą sekwestrowane, i obrócone na zniesienie długow dawnieyszych państwa Kościelnego: Osoby zaś będą zaprowadzone do Francyi i trzymane pod dozorem policyi—Wciasnie Sycyliyskiey pod Piala zaszła d. 21 rozprawa między częścią flotylli neap: a eskadrą ang. Król Joachim był przytomny tey bitwie. Baterye lądowe wsparły czynności morskie. Anglicy rzucali bomby i kule rozpalone na brzeg, z którego woysko przypatrywało się bitwie i okazało nayzimnieyszą krew zbieraiąc kule rzucone—Handel Dalmacyi z Turcyą dosyć iest znaczny. M. Marmont Xże Raguzy dla wygody kupcow wystawić kazał w zbiegu rzek Unna i Sawy magazyn, w którymby towary mogły bydź składane. Eskadra ang, na morzu adryat: znacznie zmnieyszyła się, i przeto żegluga wolnieyszą została—Vice-król bawi w Medyolanie. Królowa hollenderska pod imieniem Grafini Duranowskiey przyiechała do Lausanny i tam iuż bawi od nieiakiego czasu.

WARSZAWA d. 21 sierpnia. (: z warszaw: Poznań :) Hrabia Zamoyski wyznaczony posłem do Paryża dla złożenia powinszowania Napoleonowi zaszlubin z Ludwiką powrócił z tey podróży — Twierdze Sierock i Modlin z paradą woyskową obchodziły rocznicę imienin i urodzin Jmperatora fr: i ligi reńskiey protektora Napoleona — Gazeta Hamburska ogłosiła że 10 tysięcy woyska naszego zgromadzić się ma do obozu pod Tomaszowem—Minister sprawiedliwości Lubieński stanął w Krakowie; i iuż rozpoczął uroczyste zaprowadzenie Kodexu Napoleona w 4rech departamentach nowo przyłączonych do Xięstwa naszego—Hrabina Potocka, która z tąd wyiechała do Francyi, iuż przybyła do Paryża—Poseł saski GL. Thiolaz przybył z Drezna do Berlina. Posłowie Austryacki i Rossyyski z podróży do Teplitz powrócili do Drezna, gdzie z przeznaczenia swoiego bawią u dworu saskiego—Miasto Gdańsk z nayświększą okazałością swięciło rocznicę Imienin Fryderyka Augusta a potym Napoleona. Handel w tym porcie od nieiakiego czasu kwitnąć zaczął, lecz przepisy ścieśniaiące żeglugę ściśle są wykonywane.

WILNO d. 19 sierpnia. Na mieyscu mniey interessowanych wiadomości zagranicznych, kładniemy tu nader ważny Ukaz o poszlinach, który iest w następnych wyrazach—Wedle Ukazu J. J. Mości Rządzący Senat w ogólném 5ch pierwszych departamentow zebraniu słuchał rapportu o dziele co do nieprawnego zyskiwania poszlin, w guberniach od Polski przyłączonych, przy przyznawaniu praw wieczystych. Wileński guberski prokuror w 1808 roku doniosł byłemu ministrowi sprawiedliwości akt. tayn. kons: i kaw. Xciu Piotrowi Wasilewiczowi Łopuchinowi, że Ukazem rządzącego Senatu 1798 listopada 9 do rządu guber. litt. przysłanym, postanowiono zyskiwać w gubernii litt: poszliny podług powszechnych dla całey monarchii prawideł, że przy tymże ukazie był wyciąg z praw o illości poszlin: że lubo ukaz 1752 lipca 29 przepisał zyskiwać podwóyne poszliny z przedaiącego i kupuiącego maiątek, ieżeliby cenę onego utaili i w tym byli przekonani, iednak w gubernii wileń: przeciwnie postępowano i przy przyznawaniu praw wszędzie i prawie zawsze utaiano poszliny z wielkim uszczerbkiem dla skarbu, Z wiadomości zebranych przez strapczych powiatowych dostrzegłProkuror guber: 1sze: że prawie we wszystkich prawach przedażnych zastawnych i zrzecznych zapisach niewymieniano liczby dusz, 2re że niektóre prawa przedażne pisane z ocewistém umnieyszeniem ceny z. pewne dla utaienia poszlin, ponieważ w niektórych prawach na nieruchome maiątki wyrażono cenę, 5ciu rubli tylko; 3cie że powiększey części odbierały się poszliny nie z całey ceny w dokumencie wyrażoney, ale z części tylko płacącey się przez nabywcę przedaiącemu, niebiorąc poszlin od tey summy, którą nabywca obowiązywał się zaspokoić długi wybywcy, tak że lubo n. p. cena była postanowiona 10000 czer: złł: iednak poszliny wzięte tylko od 500, i mniey iescze; że w wielu dokumentach liczba przeymuiących się długow bynaymniey niewyrażona, że zatym i cena maiątku niewiadoma; 4te że z wielu dokumentow całe niewzięto poszlin z tey przyczyny iż nabywca niepłacąc żadnych pieniędzy przyymował na siebie długi iego. Prokuror uwiadomiwszy,o tych okolicznosciach rząd Guberski przełożył, ażeby uczynić komunikacyą do Sądu Głł: a Sądom powiatowym, magistratom i Ratuszom rozkazać brać, przy przyznaniu praw przedażnych i drugich na nieruchome maiątki zapisow, poszliny podług przepisow na to ustanowionych dostrzegaiąc ażeby w każdym podobnym dokumencie była liczba dusz i cena maiątku bez utaienia, oraz ażeby pobierano poszliny od całey summy. Co do pomienionych wyżey dokumentow, dotąd w Sądach przyznawanych; od których poszliny wzięte niezupełne; i w których cena maiątku niewyrażona, Prokuror guber: niewiedząc czy należy zyskiwać niedobrane poszliny i czy tę tylko ilość, czy też podwóyną za utaienie, podług ukazu 1752 przez rząd guber: litt: 1799 ogłoszonego, czy zyskiwać one przez Strapczych, czy też wezwawszy przyznaiących dokumenty do obiawienia ceny maiątkow, zostawić zyskiwanie poszlin niedobranych tym mieyscom, gdzie przyznanie nastąpiło, nieprzekładał o tym Rządowi guberskiemu, lecz prosił wyższey władzy o rozwiązanie. Były minister sprawiedliwości JOX. P. W. Łopuchin akt. tayn. kon. oddał tę okoliczność pod rozwagę 5go departamentu a nakoniec przeniesioną została do ogólnego zebrania, gdzie przy rapporcie dołączono wiadomość o podobnychże przypadkach nieregularney poszlin opłaty i w 2hc guber:

od Polskiey przyłączonych; tudzież przydano wyciąg praw w tym przedmiocie wydanych. Azatym ROZKAZALI.

Dla zniesienia wszelkich wątpliwości wguberniach od Polskiey przyłączonych co do poszlin za przedaiące się maiątki, które odbieraią się w całém Imperium podług postanowionych na to praw a przez Rządzący Senat rozciągnionych i na Gubernie od Polskiey przyłączone, przepisuie Senat na przyszłe czasy, dla iednostaynego i nieodmiennego spełnienia następne prawidła; mianowicie 1sze; odtąd we wszystkich prawach przedażnych należy pisać istotną i prawdziwą cenę, za iaką maiątek przedany, pod obawą winy ukazem 1752 lipca 29 za utaienie waloru ustanowioney; i z tey pełney summy, przy obiawieniu pomienionego ukazu kupuiącemu i przedaiącemu w czasie przyznania brać ustanowione poszliny. (2re We wszystkich prawach wieczystych wyrażaiąc istotną i wierną cenę, za którą maiątek przedany, należy wyrazić liczbę dusz podług ostatniey rewizyi zapisanych. (3cie Gdy przyymuiąca się przez nabywcę tabella dlugow wybywcy iest istotną opłatą summy za maiątek, przeto i od niey należy brać poszliny; azatym potwierdza się postanowienie 3go departamentu Senatu przesłane 1805 pazdziernika 19 do Sądow głł: przyłączonych od Polskiey gubernii, ażeby przy przyznawaniu wieczystego prawa okazywane były wstępne umowy albo tranzakcye między kupuiącym a wybywcą postanowione. (4te Przekaz maiątku od iedney osoby do drugiey i iey potomkow na wieczne czasy bez wzięcia żadnych pieniędzy tylko z obowiązkiem opłaty długow na tym maiątku opartych, iest istotną przedażą maiątku, za którą należy brać ustanowione poszliny. (5te Obydwa rodzaie pomieszczenia albo kollokacyi sum kredytorskich na maiątku dłużnika; to iest lokacya do wykupna, które, podług postanowienia Rządzącego senatu 1799 lutego 28 na skutek dokładu naywyżey potwierdzonego, nastąpić może w ciągu lat 10, i lokacya na wieczne czasy podług ukazu 1807 maia 16, powinny rozumieć się za przedaż; lecz gdy, podług praw Naymiłościwiey temu kraiowi darowanych, wpierwszym przypadku maiątki dłużnikow rozdzielone przez Sąd exdiwizorski albo kollokacyyny między wierzycieli, mogą ieszcze bydź wykupione przez dłużnika w ciągu lat 10, a zatym co do zyskiwania poszlin skarbowych z takowych maiątkow postępować podług następnych przepisow: „ Kiedy nieruchomy maiątek dłużnikow będzie oceniony i rozdzielony między kredytorow, natychmiast powinny bydź wyliczone poszliny, zyskuiące się przy przyznaniu praw przedażnych od ilości summy, w iakiey te maiątki przez Sąd Exdywizorski albo kollokacyyny będą ocenione. Wyliczone poszliny maią się zyskiwać z kredytora iako z osoby dostatnieyszey od dłużnika i oddawać do Szpitala (Prikaz obszczestwiennaho priżrenia) dla pomnożenia procentow, aż do lat 10 czyli do czasu wykupna maiątku rozdzielonego. W miarę okupna pieniądze maią bydź zwracane temu od kogo wzięte, wyłączaiąc tylko dochod należny do summy szpitalney. Po skończonych 10ciu leciech zostaiące się poszliny z przyrosłemi procentami należeć maią do skarbu. Jeżeli zdarzysię że dłużnik oddaie swoie imiona pod rozbior wieczny bez wykupna, w tym razie poszliny skarbowe maią bydź tegoż czasu zyskane z tey ceny, w iakiey będąc rozdzielone między wierzycieli, o czym przez Sądy głł: wierne wiadomości maią bydź przesłane do Izby skarbowey. Ta zbieraiąc ze wszystkich mieysc swoiey gubernii wiadomość o summach skarbowych i poszlinach powinna dostrzegać, ażeby żaden niepozostawał niedobor z pieniędzy należących Izbie skarbowey lub Szpitalowi. “

(6te Zapisy darowne podług ukazu 1805 listopada 11 powinny zawierać w sobie cenę daru sumnieniem obiawioną i liczbę dusz w rewizyi zapisanych, a przy przyznaniu niemnieyszą ich cenę przyymować iak 100 rubli na idnę podług 8go punktu naywyższego Ukazu 1808 pazdziernika 28. (7me Nieograniczaiąc bynaymniey mocy właścicielow rozrządzania maiątkami podług porządku prawnego, zostawuie się im wolność przedawania nieruchomych maiątkow taką ceną, iaką sobie za dostateczną poczytuią, iednak Juryzdykcye w guberniach od Polskiey przyłączonych, maiące prawo przyymowania przyznań, postrzegać powinny, ażeby wyrażone ceny podzielone na dusze rewizkie wynosiły na każdą nie mniey iak cenę przez 8 punkt ukazu 1808 pazdziernika 28 dla wszystkich gubernii przepisaną. (8me Obiawienie ceny maiątkow nieruchomych, w których niema dusz rewizkich, zależy od sumnienia każdego, pod winą ukazem 1752 lipca 29 postanowioną. (9te Wszystkie tranzakcye zawieraiące w sobie przekaz maiątku sposobem przedaży, lub przeięcia długu w całości albo w części, odtąd niemogą bydź uskuteczniane i wykonywane, póki należne poszliny do skarbu nie będą wniesione.

Tym sposobem obiasniwszy na czas przyszły prawidła, co do opłaty poszlin przy przyznaniu praw wieczystych i darownych zapisow, na prawach oparte, niemoże Rządzący Senat zostawić baz rozwiązania, że prawie we wszystkich guberniach od Polskiey przyłączonych rozciągnione ustawy co do opłaty poszlin zostały bez skutku z naczną szkodą dla skarbu podług wszelkiey sprawiedliwości nadgrodzić się powinną. Chociaż Ukaz 1752 lipca 29 rozkazał„ Ażeby odtąd wszelkiego dostoieństwa ludzie przy pisaniu praw wieczystych obiawiali i pisali istotną cenę bez żadnego utaienia, ktokolwiek komu co przedawać będzie: a ieżeliby kto utaił w prawie cenę maiątku dla zmnieyszenia poszlin skarbowych, a potym było to doniesiono postrzeżono i po śledztwie okazano; za to z przedaiącego i kupuiącego za cenę utaiona Sądowe mieysce zyskać maią we dwoie to co podług ukazow należy, bez żadnego pobłażenia“ Ale gdy niepełna opłata poszlin nienastąpiła z umysłu wybywcow lub nabywcow, lecz przez opuszczenie mieysc sądowych Prawo przyięcia przyznań maiacych i dostrzegać interessu skarbowego obowiązanych, za co też one odpowiadać powinnyby, podług srogości tego prawa, gdyby w ciągu tego zaniedbania nienastąpił naymiłościwszy manifest 1801 kwietnia 2, który od winy uwalnia; azatym i zyskanie poszlin niedobranych od praw darownych i przedażnych od czasu wydanych o tym ustaw po przyłączeniu gubernii od Polskiey ma następować bez sztrafu postanowionego ukazem 1751 r. p

DODATEK

Za pozwoleniem Cenzury Wileńskiey — W Drukarni Kuryera Litt:

DODATEK N^ro 67

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO

w WILNIE dnia 20 Sierpnia ROKU 1810.

1 Podaie się do wiadomości publiczney iż gdy JW. Ignacy Hrabia Tyzenhauz szef gwardyi letkiey kawaler orderow polleb za dokumentem roku 1810 mca iulii 30 dnia wydanym tegoż dnia i miesiąca w aktach ziem pttu: wilkomier: przyznanym przez WJP. Justyna i Józefa Saurymowiczow czesz: msci: stał się dziedzicem folwarku Gineytyszek w Gubernii litewsko wileń: ptcie wiłkom: parafii Rakciskiey leżącego aby od tąd nikt żadnych opisow na takowy folwark z iehmościami wyżey wyrażonemi nie czynił iakoteż iesliby kto miał iakie pretensye lub ewikcye na takowy maiątek wniesione aby się z onemi iawił naydaley do d. 11 apr: roku 1811 do tegoż JW. Ignacego Hrabi Tyzenhauza szefa i kawalera.

3 Starozakonny Jochel Abramowicz Manassowicz podiadczyk w Xitwie zmudzkim w pcie rosieńskim gubernii litewsko wileń w dobrach dziedzicznych JW. Hrabi Platera chor: Xttwa: Iuflantt domem mieszkaiący za mianowanym od siebie iak obligiem sumę talarow bitych 2000 obeymuiącym iako i do potwierdzierdzenia onego służącemi dokumentami na włość Połągowską w ziem: telszewskim 1810 marca 17 uzyskał wyrok, d a uchylenia którego gdy taż włość Połągowska z rzeczonym Jochelem Manasowiczem w sądzie głównym wileń: 2 depar rozpoczęła proceder: dla ostróżności przeto aby Jochel Manassowicz na krzywdę procederuiącey włości celem ukrycia maiątku swego od odpowiedzialności, niepoczynił kondyktow i nie dopuścił siebie konwinkować przez ninieyszą publikatę, iż ktoby kolwiek za instrument Jochelowi Manasowiczowi na krzywdę procederuiącey włości przenaioł się służyć, z każdym takowym taż włość Połongowska w assystencyi dziedzica swego że szczególne będzie miała doczynienie, ostrzegaiąc w gazetach oną umieszcza,

Administr Hr: Połon: K. R. Antoni Bogusławski

1 W Cerkiewce S. Mikołaia obok kliniki znayduią się stancye i stoł do naięcia dla Akademikow za mierną cenę.

1 Niżey podpisana pozyskała od Imperatorskiego wileń Uniwersytetu pozwolenie otworzenia pensyi Panien w miescie Wilnie, na którey dawane będą następuiące nauki: nauka moralna, nauka chrześciańska, gramatyka języka polskiego, francuzkiego i niemieckiego, arytmetyka, ieografia, historya powszechua i. t. d. takowe otworzenie pensyi w domie JO. X. Dominika Radziwiłła kardynalią zwanym do publiczney podaie wiadomości.

Tekla Kozłowska.

1 Obwięszcza się; że na skutek dekretu Rzymsko-katolickiego konsystorza mińskiego dnia 19 mca iulii 1810 roku zapadłego, będzie się odbywać dnia 25 augusta V. S. 1810 roku inkwizycya w mińskiey gubernii, pcie słuckim w folwarku Lubkowszczyzna zwanym, do parafii nieswiżskiey neleżącym, w sprawie rozwodowey z instancyi szlachcianki Faustyny z Maiewskich Mitarnowskiey, przeciwko szlachcicowi Antoniemu Mitarnowskiemu, na którą ieśliby rzećzony Mitarnowski iako od dwóch lat na wielokrotne od sądu powoływania, wyraźne dyffugia domierzaiący i w różnych guberniach odmieniaiący mieszkanie, przez się lub plenipotenta nie iawił się, i prawnym porządkiem nie assystował; inkwizycya pod niestawność powoływanego na mocy prawa w zastępstwie przysięgłego defensora in contumatiam w oznaczonym terminie odbytą będzie.

Sekretarz Konsyst Miń Wincenty Stefanowicz.

1 W skutek dekretu sądow Burmistrzowskich radzieckich wileńskich w roku idącym 1810 iulii 6. zapadłego awizuią się wszyscy kredytorowie zeszłego Stanisława Eliaszewicza Zarembacza i obywatela wileń: aby z pretensyami swemi do pomienionego Eliaszewicza stosować się maiącemi za przypadnieniem z porządku regestrowego sprawy w sądzie Burm: radz: wileń: iawili się a to pod utratą takowych pretensyi, gdyż ten termin iako po wyszszłych dyllacyach iest iuż ostatecznym.

1 Niżey podpisany w imieniu JW. Alexandra Hrabi Chodkiewicza ma honor odpowiedzieć tylę na troskliwse JW. Hrabi Zawiszy w gazecie kuryera litt: pod N. 44 mca czerwca dnia 1go roku teraznieyszego umieszczoną, względem sukcessyi po Naruszewiczowskiey, że w każdym czasie znaydzie część swoią u JW. Chodkiewicza, kiedy iemu będzie należała, chociażby i powybywał JW. Chodkiewicz wszystkie maiątki po Naruszewiczach, byle tylko tenże JW. Chodkiewicz znalazł kilka milionow złł: poll: u JW Zawiszy dekretem oczewistym ziemskim słonimskim w roku 1801 mca iunii 19 dnia zapadłym zasądzonych—Datt roku 1810 lipca 10 dnia.

Bedlewicz

1 Magistrat miasta Wilna zawiadamia, iż po zmarłym obywatelu wileńskim Józefie Jwaszkiewiczu, o maiątek pozostały, pomiędzy pretensorami a żoną iego Johanną Jwaszkiewiczową wypadł w tym sądzie dekret w dniu 2 teraźnieyszego mca iulii dyllacyą comportationis copiarum z spraw decyduiący; ieżeli przeto nayduią się pomienionego Iwaszkiewicza iacy dalsi sukcessorowie, lub pretensorowie ażeby do następney oczewistey rozprawy w ninieyszym Magistracie ato sub amisyone rei z dowodami iawili się i stawali, takową publikatę potrzykroć przez gazetę kuryera litewskiego wydaie dnia 21 iulii 1810 R.

2 Excerpt oświadczenia z protokułu potocznego kancellaryi Miasta Wilna Roku 1810 mca augusta 9 dnia. Oswiadczenie Imieniem JJPanow Wincentego Brodzkiego, Jana Szneydera opiekunow; Doroty matki, Karola syna Walewiczow i Samuela Jgasa, oraz Frydrycha Westendorfa, Jana Tyra i całego zgromadzenia kościoła reformowanego, a także imieniem Antoniego Roberta Szwaycara czyni się z następney okoliczności. Zeszły Krystyan i żyiąca Anna Giertruda Szlakowie iuż to na kupno kamienicy w mieście Wilnie na Trockiey ulicy pod N. wedle taryffy 146 sytuowaney iuż to na restauracyą oney, zaciągnęli u oświadczaiących się następne summy: iako to u Walewiczow w roku 1805 in inho rubli srebrnych dziewięćset, u Samuela Jgasa w roku 1806 apryla 26 dnia czer: złł 50 u tegoż w roku 1808 maia 9 dnia rubli srebrnych 300, u Antoniego Roberta Szwaycara w roku 1808 iulii 11 dnia rubli srebrnych trzysta, w kasie koscioła reformowanego na 3 obligacyyne zapisy zawinili: za pierwszym 1804 złł: 3000, za drugim 1805 ianuaryi 6 złotych 1000, za trzecim 1809 7bra 8 złł: 1000, takowych długow nieuspokoiwszy zeszły Krystyan Szlak zszedł z tego swiata: pozostała zaś wdowa Szlakowa, gdy nieoddawszy wyż wyrażonych zawinień aktorstwo połowy domu i wszelkiey pozostałości z krzywdą sukcessorow Szlaka dokumentem darownym w roku 1809 iulii 17 dattowanym, augusta 8 w aktach grodzkich trockich przyznanym JPanu Wincentemu Chrapickiemu zapisała. Zatem oświadczaiący się maią powod do oświadczenia swych należności, i do zapowiedzenia nietylko w aktach lecz przez gazetę kuryera litewskiego iż długi oney wyżey wyrażone będąc ieszcze niezniesionemi maią prioritatem: żeby zatem mogący kredytować wdowie Szlakowey i Wincentemu Chrapickiemu summy, niewiadomością o zaciągnionych uprzednio kredytach niewymawiali się, ninieysze czynią oświadczenie i one do kuryera litewskiego gazety Wileńskiey podać po-

stanawiaią. Utego oświadczenia, podpisy w protokule następne — Wincenty Brodzki opiekun, Jan Szneyder opiekun, Samuel Jgas, Fridrich Westendorf Seior, Jan Tyr Prowizor, Als bevollmechtigter von Herrn Antonii Robii unterschreibe ich mich eigenhandig Jakob Lorsi.

1 Niżey podpisani podaią do publiczney wiadomosci iż otrzymawszy pozwolenie od Imperatorskiego wileńskiego Uniwersytetu otworzenia pensyi dla płci żeńskiey aktualnie ią otwieraią 1 dnia 7bra idącego roku 1810 na którey pensyi máią bydż dawane w domie XX. Bazylianow N. 511 pod Ostrą brąmą nauki: chrzesciańska, moralna, ięzykow polskiego, francuzkiego i niemieckiego, historya z mitologią i ieografią, arytmetyka i rysunki we wszystkich gatunkach, oraz muzyka i tance za oddzielną umową. Na tę pensyą mogą też przychodzic panny dla brania nauk za poprzedzoną ugodą z instytutorami.

Andrzey Hintz rodem z Niemiec.
Justyna Hintzowa rodem francuzka.

2 Leon Osztorp Marszałek Pttu Ihumeńskiego, Komandor i kawaler orderow S. Jana Jerozolimskiego w przeszłym miesiącu iunii za wiedzą Rządu kraiowego, dla polepszenia zdrowia, wyiechał za granicę do ciepłych wod; przeto zawiadamiaią się ci wszyscy którzyby mieć mogli iakie do niego interessa i stosunki; iż mogą się udać do komissarza i generalnego Plenipotenta WJP. Stefana Malczewskiego porucznika B. W. Poll: mieszkaiącego w pcie Ihumeńskim w dobrach Dukora zwanych i przytym zawiadamia się: że w tymże maiątku są do sprzedania konie różnego gatunku stadniny, angielskie, tureckie arabskie w cugach, iednochodzcach wierzchowych: i. t. d ktoby sobie życzył mieć z takowey stadniny konie, może udać się do koniuszego JP. Wiszniowskiego porucznika B. W. Poll: maiącego specyfikacyą tak koni iako też onych ceny; a mieszkaiącego, w powyżcy wspomnionym maiątku.

S. Podbipięta Grodz: pttu: wileń: Regent.

2 W skutek dekretu sądu Burmistrzowsko radzieckiego wileń: w sprawie szsachty Jana Woytkiewicza z szlacht Antonin Szwaykiewiczow obyw: wileń: dnia 6 mca iulii bieżącego 1810 roku zapadłego ninieysza zamieszcza się awizacya iż maiątek Szwaykiewicza tak w ręku Woytkiewicza z restancyi summy za dom od niego kupiony znyduiący się iako też dalszy na satysfakcyą kredytorow iest przeznaczony aby zatym iacy tylko są pretensorowi do Antoniego Szwaykiewicza z dowodami probuiącemi ich należność w sądzie burmistrzowsko radzieckim wileń: pod amissyą iawili się awizuią się.

Jan Woytkiewicz.

1 WJP. Jakub oyciec i Piotr syn bywszy Assesor depar 2go gubernii litewsko grodzieńskiey Bogorscy, a mianowicie W. Piotr Bogorski zapowiedziawszy rozbior maiątku swego na satysfakcyą wierzycieli, dał o tém wiedzieć przez gazetę publiczną. W. Stanisław Antonin Umiński Szambell Dworu b. Polskiego nie iako wierzyciel rzeczonego W. Piotra Bogorskiego, lecz iako dziedzić części znaczney maiątku Hrabstwa Dorohiczyńskiego, to iest: miasteczka Dorohiczyna folwarkow Sochy, Ruwin, Różek i Ostrowkow z wsiami i przyległościami do nich należącemi które z naturalnego spadku posiadać ma prawo dla ostrzeżenia wszelkich wierzycieli tak WW: Bogorskich, iako i WW. Kurzenieckich ninieyszym obwieszczeniem zawiadamia, iż tey fortuny nie W. Jakub Bogorski oyciec, lecz syn onegó W. Piotr Bogorski pod Imieniem oyca swego, iako będący pod tenczas deputatem, pod pewnemi warukami od W. Stanisława Antonina Umińskiego nabył. J kiedy opisanych kondycyi niedopełnił, i naymnieyszey satysfakcyi w wypłacie szacunku nie uczynił dla tego po ciągłym procederze prawnym sprawa ta przez dekret sądu głównego grodzień: o powrót do dóbr rzeczonych w sąd ziemski nowogrodzki odesłaną została. Lubo więc rzeczony Piotr Bogorski pod aktem 12 stycznia 1810 R. przez komplanacyą w aktach kobryńskich zapisaną z W. Kurzenieckim Stolnikiem pińskim zawartą, tak z rzeczy swoiey, iako też oyca swego, o wspomnioną fortunę ugodę zawarł, że iednak do rzeczonego Hrabstwa Dorohiczyńskiego, iako nullo datto et accepto zawładanego nie ma żadnego prawa, o co process tak z rzeczonym W. Bogorskim, iako też z WW. Kurżenieckim i Zawistowskiemi toczy się przeto że i wierzyciele onego i WW. Kurzenieckich zaymywać przez żaden sposob dóbr tych W. Umińskiemu spadkiem krwi należnych niemogą, o tym przez ninieysze obwieszczenie ostrzega. Dnia 18 lipca 1810 R, w Zytomierzu.

Stanisław Antonin Umiński Szambelan D. P.

2 Uwiadama się przeswietna publiczność; iż ieden odbywszy podróże za granicą w częci Europy przybył do tutszego guberskiego miasta, który posługę swoią ofiarnię życząc sobie mieysca guwernera; maiąc w dowodzie naylepsze attestaty, posiada następne talenta ięzyk niemiecki, polski, francuski, włoski y łacinski, a to gramatykalnie, oraz arytmetykę historią uniwersalną i ieograficzną. Zyczący mieć tę pomoc ma udać się pod Ostrę bramę pod Nr 304 do JP Grunerta.

1 Oszmiański obywatel Cchaim Mowszowicz niżey podpisany ostrzega wszystkich w powszechnośei obywateli przez ninieyszą awizacyą, iż gdy w roku 1802 in martio wydał z synem swoim Szmerką zeszłemu Aronowi Dawidowi Monosowiczowi kupcowi mińskiemu na ukaziciela pisany na czer złł 100 czyli rubli srebr 300 wexel, który z różnych obrachunkow opłacony i do zwrótu uręczony został kiedy zaś po śmierci tego Monasowicza takowy wexel iak się słyszeć daie niewiedzieć iakim sposobem znayduie się u obywatela Oszmiań Dawida Mowszowicza, z którym niżey podpisany o extradycyą tegoż wexlu rozwinoł w Grodzie Oszmiań proceder. Ostrzega sięzatym w powszechności iżby nikt takowego wexlu niekupował na ony pieniędzy niepożyczał gdyż za onym nic się nienależy, i kassacyi ulega datt w Wilnie 1810 augusta 5 dnia.

Chaim Mowszowicz z Oszmiany:

1 Wileński Policmeyster podaie do wiadooości; iż tuteyszego teatru Aktor JPan Józef Wolski wyieżdża za granicę, ktoby więc miał do niego iaką pretensyą niech się uda do Policyi augusta 17 dnia roku 1810. P. S.

2 Zeszły Karol Szmit porucznik wcysk Rosyi: nienależnym sposobem do nullo datto et accepto wexel na czer: złł: 5,000 pod rokiem 1780 iulii 7. dnia z terminem opłaty w roku w ów czas następnym 1781 marca 25 od zeszłego także Xawerego Wołodkowicza stoln mińskiego oyca niżey podpisanego wyprokurowawszy, ony 1780 iulii 21 W. Tadeuszowi Andrzeykowiczowi, natenczas pisarzowi Grodzkiemu Pińskiemu, a teraz kolleskiemu Sowietnikowi przelał, który po wprowadzeniu wyrażonego wexlu 1781 febr 12 w akta grodzkie grodzieńskie, gdy z zeszłym Xawerem Wołodkowiczem w komissyi skarb: W. Xtwa Litt: rozwinoł proces, i dekret akta inkwizycyi przeznaszaiący otrzymał, a pozeysciu tego za przemilczeniem dawności ziemskiey, z niżey podpisanym tenże proces kontynuował, sąd głł 2 pdpar gubernii mińskiey wyrokiem 1806 9bra 30 ferowanym nie raz wyszczegulniony wexel, i pretensyą za onym przewodnictwem ustaw naywyższych skasował, oraz wieczne w tey rzeczy milczenie W. Andrzeykowiczowi nakazał — Rządzcy zaś senat, rozstrząsaiąc prożbę appellacyiną W. Andrzeykowicza, dekret departamentu 2go ukazem swoim 1810 marca 31 nastałym, a tegoż roku iunii 2 do sądow głł: mińskich dla uwiadomienia stron doszłym, potwierdził, i za nieporuszony ogłosił, ażeby zatym przez naywyższy wyrok wexel unikczemniony nikt wlewkiem nie nabywał, i domnie niżey podpisanego pretensyi niewinnie nierościł, a nabywaiący nie tracił, przez trzykrotną awizacyą do gazet publicznych ostrzegam i podpisuię.

Melchior Wołodkowicz.

Cena targowa

	Od d 10 lipca do d. 17 tegoż	Rub	Kop
Beczka Kommissy	Zyta syrowego - - -	5.	50
	Pszenicy -	18.	—
	Jęczmienia - -	5.	—
	Owsa - - - -	5.	50
	Grochu - - -	5.	—
	Faska Masła - - -	4.	—
	Asygancya 100 Rubli - -	32.	20
	Dukat - - - -	3.	